

Brolijos idėja

Užrašai iš pokalbio su kun. Giussani per CL Tarybos susirinkimą 1993 metų spalio 5 dieną

Tai, apie ką diskutavome šiandien, man priminė Brolijos idėjos pradžių. Jau tada (aštuntajame dešimtmetyje) vykdavo atsakingųjų asamblėjos. Paprastai tuomet jos vykdavo netoli Varėzės (Ledžiune, Domus Maria). Susirinkdavo apie 250 žmonių. Vieną tokį sekmadienį man kilo ši mintis, likau nustebintas tokios minties: jie dideli, brandūs, suaugę, jie atsakingi už savo dirbtuves, gamyklas, atsakingi už iniciatyvas darbe, atsakingi už biurus, svarbiausia, atsakingi už šeimą, pačią svarbiausią savo prigimtimi veiklą, ar neturėtų būti atsakingi, ar neturėtų jausti subrendusios atsakomybės už savo šventumą?

Tokia buvo pirmoji mintis, kuri atėjo man į galvą. Jei prisimenate, aš ją aiškiai išreiškiau: esate suaugę, taip, kaip rūpinatės žmogiškaisiais dalykais, žmogiškųjų dalykų gausėjimu, turėtumėte rūpintis savo keliu į likimą. Atsakomybė: vadinasi, jumis nebesirūpinama kaip vaikais, jūsų veikla nebeorganizuojama kaip mokykloje, jūs nebeskatinami kaip universitete. Privalote eiti savo žmogiškumo keliu į likimą, tai vadinama keliu į šventumą, privalote tai suprasti ir priimti kaip savo atsakomybę!

O antroji idėja buvo tokia. Judėjimas mus įpratino pajusti krikščionišką metodą kiekviename įvykyje, reikalaujančiame įsipareigoti ir išpildančiame žmogų. Taigi, krikščioniškasis žmogiškojo įvykio metodas yra bendruomeniškumas: tik jei žmogus save suvokia kaip išgyvenamą bendrystę, vadinasi, kaip bendruomenę, tuomet jo pastangos bus palaikomos. Aš siūlau, kad jūsų gyvenimui taptų būdingas toks reiškinys: kad jūs laisva valia susiburtumėte į grupes (kad nevartotume visą laiką žodžio „bendruomenė“), pagal bet kokį kriterijų: draugystė, pažintys, simpatijos, atstumas nuo darbovietės, įvairaus pobūdžio artumas, vieta, parapija. Atsimenate, beveik lygiai taip ir pasakiau. Susiburiate. Kunigas tokiais atvejais gali priklausyti grupei kaip ir visi kiti, kad Krikšto faktas būtų pirmesnis už Įšventinimą, taip jam pačiam bus didesnė pagalba. Tokia grupė neturi būti labai didelė: 20-25 žmonės; dalyvavimas turi būti laisvas ir spontaniškas. Tai, kas jus daro grupę, žiūrint vieniems į kitus, yra poreikis padėti kitiems, kad jūsų tikėjimas eitų į priekį. Todėl tikroji grupės vertė turėtų būti tai, kad jūs vienas kitą gerbiate ir mylite kito augantį tikėjimą. Tai turėtų atnešti tokias pasekmes: pirmiausia, bendra malda, kad kartu melstumėtės, kad ir vieną Sveika Marija per savaitę, tarkim; svarbu, kad melstumėtės kartu, kad būtų išreikšta bendruomeninė malda; antra, gilinimasis į tikėjimo pažinimą, t.y. Bendruomenės mokykla; trečia, abipusė artimo meilė: jei matote, kad kitam negera, turite bent jau paskambinti, jei kitas turi labai seną tėtį ir nebežino, ką daryti, privalote stengtis jam padėti. Tai lygiai ta pati idėja, kurią sociologiniu pažiūriu aptikome garsiojoje MacIntyre ištraukoje, kurią skaitėme metų **pradžioje**¹. Ta pati idėja. Tuomet pasakiau: tokių grupių skaičiaus augimas reiškia judėjimo įsitvirtinimą visuomenėje, tai turi įtakos visuomenei.

Kaip priminė vienas iš jūsų, pradžioje kalbėjau labai maksimalistiškai, tarsi Brolijos grupė turėtų būti visiškai tam atsidavusi žmonių grupė. Tačiau kadangi niekas „savęs neatidavė“, bėgo mėnesiai ir susitikimai, bet niekas nepasikeitė. Tuomet šį dalyką pasiūliau iš naujo, šįkart visiškai minimalistškai: „Prašyčiau, kad bent įsirašytumėte į Broliją. Kad būtumėte Brolijoje, reikia įsirašyti ir (pasiūliau antrą mintį) išreikšiant savo atsiribojimą nuo žemiškųjų dalykų ir meilę dangiškiesiems arba neturtui, kalbant krikščioniškais terminais, paaukoti bendram fondui kas mėnesį: įsirašyti ir kas mėnesį paaukoti bendram fondui, pirmiausia išlaikant bendrą maldą ir, antra, paklusnumą judėjimo nurodymams, t.y. išlikti judėjimo vagoje“.

Taip ėmė kurtis Brolijos grupės, jų skaičius augo (nežinau, kiek jų yra, šimtų šimtai), nuolat būdavo įsirašoma, kasmet vykdavo rekolekcijos, rezultatai vis gerėjo, prasidėjo kasmėnesiniai susitikimai vienur ar

---

¹ Alasdair MacIntyre atsižvelgdamas į vėlyvosios imperijos Europos situaciją, pastebi: „Esminis posūkis toje seniausioje istorijoje įvyko tuomet, kai geros valios vyrai ir moterys nustojo remti Romos *imperum* ir liovėsi tapatinę visuomenės ir moralios bendruomenės tęstinumą su tokio *imperum* išsaugojimu. Užduotis, kuriai buvo teikiama pirmenybė, buvo kurti įvairias naujas bendruomenes, kuriose moralus gyvenimas būtų palaikomas, ir kad tokiu būdu tiek visuomenė, tiek moralė turėtų galimybę išlikti prasidedančio barbariškumo ir tamsumo epochoje“ (A. MacIntyre, „Po dorybės“).

kitur. Bet prieš mėnesį, maždaug prieš mėnesį tarsi būtų sprogsi kometa virš kūdikėlio Jėzaus lūšnelės, kai pas mane atėjo viena moteris, teisėja, pasakyti, kad ji ir kelios jos draugės (ir galbūt jų vyrai) norėjo susiburti į tokią grupę kaip Memores Domini namai: ne gyventi vienuose namuose, bet laikytis regulos ir nurodymų (ji man tikrai pasakė: „su kunigu, kuris mums vadovautų“, o to nėra Memores Domini). Jums gali pasirodyti kvailystė, tačiau man tai sukėlė nuostabą, nes tai buvo sugrįžimas prie pradinio maksimalizmo, tai buvo ženklas, kad stipriai, nors ir nepastebimai, pakilo mūsų tarpusavio gėrio troškimo lygis, tai buvo ženklas, kad judėjimas išaugino sėklą, išaugino sąmoningumą. Man tai buvo akivaizdu: o kad tai išplistų, kad išaugtų! Tai – tikras atgimimas, siaurąja šio žodžio prasme. Tikrai yra daugiau tokių atvejų. Taigi turime melsti Dievą ir pirmiausia įsipareigoti plėsti šią tikrovę, ir negalime jos išplėsti, jei patys nedalyvaujame: ne pamokslais, bet savo dalyvavimu. Skirtumas nuo Brolijos pradžios yra tas, kad nebeįmanoma dviprasmybė: arba yra, arba nėra, negalime įsivaizduoti, kad esame iš Brolijos, jei nesame. O tuomet buvo galima apsigauti. Todėl Memores Domini namai, Dievui paskirti namai, Brolija: tai tas pats, identiškas reiškinys. Krikštas mus padaro tokius brandžius, kad galėtume tapti naujo žmogiškumo pasaulyje veikėjais. Visuomet sakydavau: jei Memores Domini taptų šimtas tūkstančių žmonių, Italija būtų šiek tiek sukrėsta. Tačiau šitai apima dar daugiau. Turime prašyti Dievo Motinos, kad mums suteiktų malonę tapti bent jau šios atgimimo pradžios liudininkais: kaip sako sociologas MacIntyre, tik iš to gali kilti atsvara atgimstančiam barbariškumui.